

Nr 589.

Av herrar **Larsson** i Hedenäset och **Hansson** i Önnarp, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 178, med förslag till lag angående ändring i lagen den 3 januari 1947 (nr 1) om allmän sjukförsäkring, m.m.*

Lagen av den 3 januari 1947 om allmän sjukförsäkring m.m. stadgar i 24 §, att barntillägg till sjukpenningen skall utgivas med 50 öre per dag för varje barn, som är att anse som familjemedlem till den försäkrade. Socialförsäkringsutredningen föreslog i sitt den 4 november 1952 avgivna betänkande (SOU 1952: 39), att barntillägget för dag räknat under de första 90 sjukpenningdagarna skulle utgöra 1 krona för ett eller två barn, 2 kronor för tre eller fyra barn samt 1 krona för varje ytterligare barn. För tid efter nämnda 90 dagar skulle barntillägget utgå med 1 krona per barn och dag. Kungl. Maj:t har i proposition nr 178 frångått såväl 1947 års lag som utredningens förslag och i stället stannat för att barntillägget under hela sjukhjälpstiden skall utgå med 1 krona för ett eller två barn, 2 kronor för tre eller fyra barn och 3 kronor för fem eller flera barn. Barntillägget skulle alltså maximeras till 3 kronor om dagen under hela sjukhjälpstiden.

Vid den allmänna sjukförsäkringen bör man enligt vår uppfattning inte enbart följa principen om att sjukpenningen skall utgöra en viss kompensation för ett visst inkomstbortfall, utan man bör också vid utformningen taga hänsyn till de varierande kostnader, som de försäkrade kan ha under sjukdom. Vid en sådan bedömning kan man inte komma ifrån att kostnaderna blir betydligt större för de barnrika familjerna än för de familjer, som har endast ett eller få barn. Det måste visserligen anses riktigt, att vissa utgifter vid familjeförsörjarens sjukdom blir fasta, oavsett barnantalet. Men å andra sidan måste man härvid taga hänsyn till att flerbarnsfamiljerna i det stora flertalet fall har sämre ekonomiska reserver och sålunda ett sämre ekonomiskt utgångsläge. Det är därför enligt vår uppfattning angeläget att tillse, att barntillägget får en sådan utformning, att de barnrika familjerna får så god hjälp som möjligt.

Propositionen har enligt vår uppfattning inte fått en tillfredsställande utformning, vad beträffar barntillägget till sjukpenningen. Genom den i propositionen föreslagna utformningen av barntillägget får fåbarnsfamiljerna en förhållandevis förmånligare ställning än flerbarnsfamiljerna. Detta missgynnar i synnerhet landsbygdens befolkning, då det övervägande antalet flerbarnsfamiljer finns på landsbygden och det stora flertalet enbarnsfamiljer i städerna.

Såvitt vi har kunnat utröna, skulle enligt 1947 års lag om allmän sjuk-

försäkring cirka 62 procent av barntilläggen kommit landsbygden till del, medan enligt propositionen cirka 60 procent av barntilläggen skulle komma på landsbygden. Propositionen skulle alltså innebära, att landsbygdens andel av medlen från barntilläggen skulle minska med cirka 2 procent.

Landsbygdens befolkning synes under alla förhållanden få det besvärigare att erhålla en tillfredsställande kompensation för inkomstbortfall och utgifter vid sjukdom. De långa avstånden till läkare och sjukvårdsinrättningar samt bristen på arbetskraft medför, att landsbygdens folk endast i verkligt trängande fall torde ha möjlighet att utnyttja sjukförsäkringen. Det synes oss därför önskvärt, att bestämmelserna om barntillägget får en sådan utformning, att landsbygdens flerbarnsfamiljer inte missgynnas.

Departementschefen har i propositionen framhållit, att risken för missbruk av sjukförsäkringen är minst i fråga om familjeförsörjarna. Det synes oss då inte vara något hinder för en sådan utformning av barntilläggen, att flerbarnsfamiljerna får en bättre kompensation för de ökade kostnader, som inträder vid sjukdomsfall. En sådan utformning bör, såsom framhållits, eftersträvas även av den anledningen, att landsbygdens folk därigenom tillförsäkras större rättvisa.

Enligt vår uppfattning bör man härvid följa den princip, som tillämpas i 1947 års lag om allmän sjukförsäkring, nämligen att för varje barn utgår ett enhetligt barntillägg. En sådan utformning ger större rättvisa åt flerbarnsfamiljerna. Ett enhetligt barntillägg av 1 krona per dag och barn bör kunna utgå. Ett sådant barntillägg kommer visserligen att medföra större kostnader än som beräknas i propositionen, men det bättre skydd, som genom en sådan åtgärd skulle vinnas för flerbarnsfamiljerna, synes oss av så stort värde, att man inte bör tveka inför de kostnadsökningar, som en sådan utformning kan medföra.

Med anledning av vad som ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 178 måtte besluta, att § 24 i lagen om allmän sjukförsäkring m.m. skall erhålla följande lydelse:

»Har sjukpenningförsäkrad medlem ett eller flera hemmavarande barn, vilka äro sjukvårdsförsäkrade såsom barn till medlemmen, skall utgivas barntillägg till grundsjukpenningen. Barntillägg till hel sjukpenning utgör 1 krona per dag för varje sådant barn. Barntillägg till halv sjukpenning utgår med 50 öre per barn och dag.

Samma lag — — — äger uppbära barntillägg för barnet.»

Stockholm den 25 april 1953.

Harald Larsson
i Hedenäset.

Stig F. Hansson
i Önnarp.